

Samenwerkingsakkoord:

Trots op vandaag, werken aan morgen

Hoofdstuk 1 Vertrouwen als vertrekpunt

Bestuursstijl, participatie en dienstverlening

Gewoon VVD Maashorst kan zich in de basis vinden in de uitgangspunten van dit hoofdstuk: een benaderbare overheid, goede samenwerking met inwoners, ondernemers, verenigingen en een gemeenteraad die eerder in positie wordt gebracht.

Wel vinden wij dat vertrouwen uiteindelijk niet ontstaat door mooie woorden, maar door hoe inwoners en ondernemers de gemeente in de praktijk ervaren. Krijgen zij snel antwoord? Is duidelijk wat wel en niet mogelijk is? En weten inwoners vooraf ook écht hoeveel invloed zij hebben?

Juist op participatie willen wij daarom een duidelijk punt maken. Niet iedere bijeenkomst hoeft participatie te zijn. Wanneer plannen grotendeels vaststaan, wees daar dan eerlijk over en noem het een informatieavond. Frustratie ontstaat vaak niet doordat inwoners hun zin niet krijgen, maar doordat verwachtingen worden gewekt die later niet blijken te kloppen.

Daarnaast missen wij nog concreetheid op dienstverlening. Wat Gewoon VVD Maashorst betreft mogen duidelijke servicenormen, snellere vergunningprocedures, minder regeldruk en één herkenbaar aanspreekpunt voor ondernemers nadrukkelijker worden opgenomen.

Ook ondersteunen wij het uitgangspunt dat de raad eerder betrokken wordt bij grote projecten en ontwikkelingen. Dat helpt om samen betere keuzes te maken en voorkomt dat de raad pas aan het einde van processen wordt meegenomen.

Tot slot begrijpen wij de keuze om te kijken naar het belang van de gehele gemeente, maar vragen wij wel blijvend aandacht voor de eigen identiteit, karakter en leefbaarheid van alle kernen binnen Maashorst.

Vertrouwen ontstaat door eerlijk communiceren, duidelijke verwachtingen en een overheid die zichtbaar levert. Op die punten zien wij ruimte om dit hoofdstuk nog sterker te maken.

Daarom dienen wij de volgende voorstellen tot aanscherping in:

1. Concreet maken van dienstverlening (servicenormen)

Wij stellen voor op te nemen dat de gemeente werkt met duidelijke servicenormen voor inwoners en ondernemers, inclusief maximale reactietermijnen voor vergunningen en aanvragen een inwoner heeft zie algemene wet bestuursrecht: recht op antwoord binnen 8 weken.

2. Eén duidelijk ondernemersloket

Wij stellen voor expliciet vast te leggen dat ondernemers beschikken over één herkenbaar en vast aanspreekpunt binnen de gemeentelijke organisatie voor begeleiding bij initiatieven en vergunningen.

3. Terugdringen van regeldruk

Wij stellen voor op te nemen dat de gemeente periodiek gemeentelijke regels en procedures toetst op noodzaak, uitvoerbaarheid en regeldruk, met als doel vereenvoudiging en vermindering van bureaucratie.

4. Eerlijk onderscheid tussen participatie en informatie

Wij stellen voor expliciet vast te leggen dat vooraf bij ieder traject wordt bepaald welke rol inwoners hebben (informerende, raadplegen, adviseren en/of meebeslissen), en dat hierover helder wordt gecommuniceerd om schijnparticipatie te voorkomen, zodat inwoners daadwerkelijk mee kunnen praten waar ze ook echt over gaan.

5. Participatie mag besluitvorming niet vertragen

Wij stellen voor op te nemen dat participatie bijdraagt aan betere besluitvorming, maar niet mag leiden tot onnodige vertraging van maatschappelijke vraagstukken en ruimtelijke ontwikkelingen. mede gezien de kostenverhogingen die dat met zich meebrengt.

6. Raad vroegtijdig en structureel in positie

Wij stellen voor te concretiseren dat de raad bij majeure projecten vroegtijdig wordt betrokken via startnotities en voorafgaande beeldvormende trajecten, zodat kaderstelling aan de voorkant plaatsvindt. Onder majeure projecten verstaan wij projecten die vanwege hun financiële omvang, maatschappelijke impact, ruimtelijke gevolgen of bestuurlijke gevoeligheid een belangrijke invloed hebben op de gemeente en haar inwoners.

7. Behoud van identiteit van de kernen

Wij stellen voor toe te voegen dat bij integrale afwegingen het belang van de gehele gemeente wordt betrokken, maar dat tegelijkertijd de identiteit, leefbaarheid en voorzieningen van de afzonderlijke kernen expliciet worden meegewogen.

Hoofdstuk 2: Omzien naar elkaar

De sociale basiszorg, welzijn en samenredzaamheid

Gewoon VVD Maashorst herkent zich in de ambitie van dit hoofdstuk om zorg en ondersteuning dichtbij inwoners te organiseren en sterker in te zetten op de sociale basis. Het is waardevol dat wordt gekeken naar preventie, samenwerking in de wijk en het versterken van netwerken tussen inwoners, verenigingen en professionals.

Tegelijkertijd willen wij hier een duidelijke kanttekening bij plaatsen. Samenredzaamheid is belangrijk, maar mag nooit betekenen dat de verantwoordelijkheid voor zorg te veel verschuift naar vrijwilligers, mantelzorgers of het sociale netwerk. Niet iedere inwoner heeft immers een

stevig netwerk om op terug te vallen. De gemeente blijft wat ons betreft altijd eindverantwoordelijk voor passende ondersteuning.

Daarnaast zien wij veel nadruk op de sociale basis en het voorveld, maar minder concrete uitwerking van wat dit betekent in capaciteit, kosten en resultaat. Als we zorg anders organiseren, moet ook duidelijk zijn wat dit oplevert voor toegankelijkheid, wachttijden en betaalbaarheid van zorg.

Ook ondersteunen wij het versterken van lokale teams in de kernen. Dichtbij, herkenbaar en laagdrempelig organiseren past goed bij een toegankelijke overheid. Wel vinden wij dat hier ook meetbare doelen aan gekoppeld moeten worden.

Tot slot zijn wij positief over het verminderen van bureaucratie, zoals bij langdurige beschikkingen. Tegelijkertijd vraagt dit wel om zorgvuldigheid, zodat rechtmatigheid en kwaliteit van zorg geborgd blijven.

Wij steunen de richting van een sterke sociale basis, maar vragen nadrukkelijk om realisme, heldere verantwoordelijkheden en concrete uitwerking. Zorg moet dichtbij zijn, maar mag nooit afhankelijk worden van toevallige netwerken.

Daarom dienen wij de volgende voorstellen tot aanscherping in:

1. Verantwoordelijkheid gemeente expliciet borgen

Wij stellen voor expliciet op te nemen dat de gemeente eindverantwoordelijk blijft voor passende zorg en ondersteuning, en dat samenredzaamheid en mantelzorg hierop aanvullend zijn en nooit vervangend. Jeugdwet en Wmo gaan uit van : eerst proberen zelf of met andere wetgeving op te lossen. Lukt dit niet en past de vraag binnen de WMO/JW, dan moet gemeente compenseren

2. Begrenzing van samenredzaamheid

Wij stellen voor toe te voegen dat inzet van vrijwilligers, mantelzorg en informele netwerken ondersteunend is, maar geen structurele vervanging mag vormen voor professionele zorg.

3. Meetbare effecten sociale basis

Wij stellen voor om bij de versterking van de sociale basis expliciet te maken welke concrete effecten worden nagestreefd, zoals: kortere wachttijden, minder instroom in zware zorg en betere toegankelijkheid van ondersteuning en evaluatie van die effecten. Want het staat altijd zo mooi in die beleidsplannen!

4. Lokale teams met duidelijke resultaten

Wij ondersteunen de ontwikkeling van lokale teams in 11 gebieden, maar stellen voor hieraan meetbare doelstellingen te koppelen, zoals bereikbaarheid, doorlooptijden en tevredenheid van inwoners.

5. Zorgcoöperaties als aanvulling, niet als systeemoplossing

Wij stellen voor te benadrukken dat zorgcoöperaties waardevol zijn als aanvulling op het zorgsysteem, maar niet als structurele vervanging van professionele zorgstructuren.

6. Minder bureaucratie met waarborgen

Wij ondersteunen het verminderen van administratieve lasten, zoals bij langdurige beschikkingen voor chronische situaties, maar stellen voor expliciet op te nemen dat rechtmatigheid, controle en kwaliteit van zorg hierbij geborgd blijven.

Hoofdstuk 3: Niemand aan de kant

Bestaanszekerheid, jeugd, ouderen en inclusie

Gewoon VVD Maashorst ziet in dit hoofdstuk een sterke ambitie om iedereen te laten meedoen in onze samenleving. Het tegengaan van armoede, het versterken van de arbeidsmarkt en het ondersteunen van jongeren en ouderen zijn belangrijke opgaven waar wij ons in kunnen vinden.

Tegelijkertijd vinden wij dat dit hoofdstuk op een aantal punten concreter, realistischer en financieel beter onderbouwd moet worden uitgewerkt.

Daarom stellen wij de volgende aanscherpingen voor:

1. Bestaanszekerheid: gericht en uitvoerbaar beleid

Wij onderschrijven het belang van bestaanszekerheid voor inwoners die ondersteuning nodig hebben. Tegelijkertijd roept het voornemen om de inkomensgrens te verruimen naar 130% van het sociaal minimum vragen op over de financiële gevolgen, de uitvoerbaarheid en de beoogde doelgroep.

Wij stellen daarom voor deze ambitie te voorzien van een heldere onderbouwing. Wat zijn de verwachte kosten van deze maatregel? Hoeveel inwoners komen hierdoor extra in aanmerking voor ondersteuning? Op welke wijze wordt de uitvoering vormgegeven en hoe wordt voorkomen dat beschikbare middelen onvoldoende terechtkomen bij de inwoners die deze het hardst nodig hebben?

Daarnaast merken wij op dat vraagstukken rondom bestaanszekerheid breder zijn dan alleen armoede. Financiële kwetsbaarheid, stijgende woonlasten, energieprijzen, participatie, gezondheid en sociale samenhang spelen eveneens een belangrijke rol. Wij geven daarom in overweging om bestaanszekerheid integraal te benaderen en niet uitsluitend vanuit het perspectief van armoedebelaid.

2. Automatische regelingen met zorgvuldige waarborgen

Wij ondersteunen het verminderen van administratieve lasten, maar stellen voor expliciet vast te leggen dat automatische toekenning altijd gepaard gaat met controle op rechtmatigheid en doelmatigheid.

3. Geen uitbreiding zonder dekking

Wij stellen voor bij nieuwe initiatieven in het sociale domein (zoals extra inzet schuldhelpverlening, jongerenaanpak en lokale teams) expliciet inzicht te geven in structurele kosten en capaciteit.

4. Arbeidsmarkt en basisbanen als aanvulling, niet als systeem

Wij onderschrijven het belang van een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen die kan en wil werken de kans krijgt om naar vermogen deel te nemen. Basisbanen en andere aanvullende

werkvormen kunnen daarbij een waardevol instrument zijn voor mensen die moeilijk aansluiting vinden bij de reguliere arbeidsmarkt.

Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk te benadrukken dat dergelijke voorzieningen aanvullend moeten zijn en geen structurele vervanging mogen worden van reguliere arbeid. Het uitgangspunt moet blijven dat inwoners, waar mogelijk, worden ondersteund bij het vinden van duurzaam en regulier werk.

Daarnaast vragen wij aandacht voor groepen die in de huidige arbeidsmarkt steeds vaker tussen wal en schip dreigen te raken. Met name werknemers van 50 jaar en ouder ervaren regelmatig belemmeringen bij het vinden van passend werk, terwijl zij beschikken over veel kennis, ervaring en betrokkenheid. De krapte op de arbeidsmarkt vraagt er juist om dat ook deze groep optimaal wordt benut en ondersteund.

Wij stellen daarom voor om binnen het arbeidsmarktbeleid nadrukkelijk aandacht te besteden aan de inzetbaarheid, om- en bijscholing en arbeidsmarktkansen van oudere werknemers, naast de aandacht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

5. Jeugdzorg: realistische uitvoerbaarheid

Wij ondersteunen preventie en betere samenwerking, maar stellen voor voorzichtig om te gaan met het maximaliseren van behandelduur en verplichtingen bij herindicatie, en deze altijd te toetsen op uitvoerbaarheid en juridische houdbaarheid.

6. Arbeidsmigratie: balans met ondernemersklimaat

Wij stellen voor om in het document een duidelijker onderscheid te maken tussen arbeidsmigratie en vluchtelingenopvang. Hoewel beide onderwerpen betrekking hebben op migratie, verschillen zij wezenlijk in aard, verantwoordelijkheden en beleidsinstrumenten.

Bij vluchtelingenopvang heeft de gemeente in belangrijke mate te maken met landelijke en provinciale wet- en regelgeving en ligt de nadruk op de uitvoering van wettelijke taken en afspraken. Bij arbeidsmigratie ligt een groter deel van de verantwoordelijkheid bij werkgevers en huisvestingsaanbieders. De rol van de gemeente richt zich hierbij vooral op het stellen van randvoorwaarden, toezicht, handhaving en het bewaken van een goede balans tussen economische belangen, leefbaarheid en huisvesting.

Wij adviseren daarom om beide thema's afzonderlijk te behandelen, zodat duidelijk is welke verantwoordelijkheden bij welke partijen liggen en welke beleidsdoelen worden nagestreefd.

7. Ouderenbeleid: meer aandacht voor eenzaamheid en sociale ontmoeting

Wij missen in het document specifieke aandacht voor eenzaamheid onder ouderen. Waar bij jongeren terecht aandacht wordt besteed aan mentale gezondheid, ontmoeting en sociale verbinding, blijft de problematiek van eenzaamheid onder ouderen relatief onderbelicht.

Wij vinden het belangrijk te erkennen dat het voorkomen van eenzaamheid niet uitsluitend wordt bereikt door sport en bewegen. Voor veel ouderen zijn juist laagdrempelige sociale activiteiten van grote waarde. Denk daarbij aan muziekactiviteiten, liederentafels, kaartmiddagen, kienen, ontmoetingsgroepen en andere vormen van sociaal contact die bijdragen aan zingeving, verbondenheid en participatie.

Wij stellen daarom voor om binnen het ouderenbeleid expliciet aandacht te besteden aan het bestrijden van eenzaamheid en het ondersteunen van initiatieven die sociale ontmoeting bevorderen. Daarmee wordt niet alleen gewerkt aan welzijn en gezondheid, maar ook aan de leefbaarheid en sociale samenhang binnen onze kernen.

Hoofdstuk 4: Vitale kernen, sterke gemeenschap

Basisvoorzieningen, onderwijs, sport, cultuur, verenigingsleven, dorpshuizen en veiligheid

Gewoon VVD Maashorst onderschrijft het belang van vitale kernen en een sterke gemeenschap. Voorzieningen zoals onderwijs, sport, cultuur en verenigingen vormen de ruggengraat van onze dorpen en dragen direct bij aan leefbaarheid en sociale samenhang.

Tegelijkertijd vinden wij dat dit hoofdstuk op een aantal punten concreter, realistischer en financieel beter onderbouwd moet worden uitgewerkt. Het risico bestaat dat we te veel willen vastleggen in garanties die we op termijn niet overal kunnen waarmaken.

Wij staan voor sterke en leefbare kernen, maar wel met realistische keuzes. Een vitale gemeenschap bouw je niet met garanties op papier, maar met uitvoerbare plannen die financieel en organisatorisch houdbaar zijn.

Daarom dienen wij de volgende voorstellen tot aanscherping in:

1. Realistische rol van de gemeente in voorzieningen

Wij stellen voor expliciet op te nemen dat de gemeente een faciliterende en aanjagende rol heeft bij voorzieningen, maar geen harde garantie kan bieden op voorzieningen in elke kern ongeacht demografische of financiële ontwikkelingen.

2. Voorzieningenkaart als richtinggevend, niet normatief instrument

Wij stellen voor de “voorzieningenkaart 2040” te positioneren als strategisch en richtinggevend instrument, en niet als bindende norm of verplicht minimumniveau per kern.

3. Huisartsen en supermarkten: markt blijft leidend

In het document wordt gesteld dat de gemeente; Wanneer supermarkten dreigen te verdwijnen, helpen we ze een handje. Deze formulering roept vragen op over de rol die de gemeente hierbij voor zichzelf ziet. De exploitatie en vestiging van supermarkten zijn in beginsel een verantwoordelijkheid van ondernemers en marktpartijen, niet van de overheid.

De gemeente kan waar nodig faciliteren door mee te denken over ruimtelijke mogelijkheden, bereikbaarheid, vergunningen en het verbinden van partijen. Daarbij past echter terughoudendheid ten aanzien van financiële of operationele betrokkenheid bij individuele ondernemingen.

Wij stellen daarom voor om expliciet vast te leggen dat de gemeente zich richt op het ondersteunen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor basisvoorzieningen, zonder een directe exploitatie- of instandhoudingsverantwoordelijkheid op zich te nemen. Hetzelfde

uitgangspunt geldt voor de vestiging van huisartsenpraktijken, waarbij de gemeente vooral een faciliterende en verbindende rol vervult.

4. MFA's en sportaccommodaties: financieel haalbaar uitvoeren

Wij ondersteunen multifunctioneel gebruik van accommodaties en samenwerking tussen verenigingen en maatschappelijke organisaties. Dit kan bijdragen aan een efficiënter gebruik van voorzieningen, het versterken van de sociale samenhang en het behoud van voorzieningen binnen onze kernen.

Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat uitbreiding, realisatie of herontwikkeling van MFA's en sportaccommodaties niet alleen wordt beoordeeld op maatschappelijke meerwaarde, maar ook op financiële haalbaarheid en de structurele exploitatiekosten op de lange termijn.

Daarnaast is samenwerking alleen succesvol wanneer hiervoor voldoende draagvlak bestaat bij de betrokken verenigingen, gebruikers en vrijwilligers. Multifunctioneel gebruik moet daarom voortkomen uit een gezamenlijke wens en gedeelde meerwaarde, niet uit een van bovenaf opgelegde verplichting. De rol van de gemeente is hierbij vooral faciliterend en ondersteunend, waarbij ruimte blijft voor lokale verschillen en initiatieven.

Wij stellen daarom voor expliciet op te nemen dat besluiten over MFA's en sportaccommodaties worden gebaseerd op zowel financiële haalbaarheid als aantoonbaar lokaal draagvlak en betrokkenheid van de gebruikers.

5. Sport: geen gedwongen centralisatie

Wij stellen voor expliciet vast te leggen dat de ontwikkeling van omni-sportlocaties alleen plaatsvindt wanneer hiervoor voldoende draagvlak bestaat bij de betrokken verenigingen en wanneer dit niet leidt tot een verslechtering van bestaande lokale sportstructuren.

Daarnaast vinden wij het belangrijk dat verenigingen niet langdurig in onzekerheid blijven over de toekomst van hun accommodatie en sportpark. Wij verzoeken daarom om een duidelijke planning op te nemen, inclusief concrete tussenstappen en momenten waarop de raad en de betrokken verenigingen worden geïnformeerd over de voortgang.

Indien wordt toegewerkt naar besluitvorming over de toekomst van sportparken of omni-sportlocaties, dient vooraf helder te zijn wanneer deze besluitvorming plaatsvindt, welke criteria worden gehanteerd en op welke wijze verenigingen en gebruikers hierbij worden betrokken.

Duidelijkheid over proces, planning en besluitvorming is essentieel om verenigingen in staat te stellen verantwoord te investeren in hun toekomst en vrijwilligers, leden en sponsors perspectief te bieden.

6. Onderwijsinvesteringen expliciet borgen in begroting

Wij ondersteunen het IHP en investeringen in onderwijs, maar stellen voor dat deze investeringen expliciet worden gekoppeld aan een realistische meerjarenbegroting.

7. Veiligheid en leefbaarheid: versterken uitvoering boven beleid

Wij ondersteunen de veiligheidsambities, maar stellen voor meer focus op uitvoering en capaciteit (boa's, politiecapaciteit, handhaving) in plaats van vooral nieuwe overlegstructuren en programma's.

8. Verkeersveiligheid in centra en verblijfsgebieden (toegevoegd)

Wij stellen voor expliciet op te nemen dat de gemeente inzet op het versterken van de verkeersveiligheid in centrumgebieden, winkelgebieden en andere drukke verblijfsgebieden.

Daarbij is specifieke aandacht voor het gebruik van (elektrische) fietsen en fatbikes. De inzet richt zich op het terugdringen van gevaarlijk gedrag en het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid in de openbare ruimte, onder meer door gerichte handhaving, gedragsbeïnvloeding en passende inrichting van wegen en verblijfsgebieden.

9. Verenigingsleven en vrijwilligers: oog voor de veranderende praktijk

Het document onderstreept terecht het belang van vrijwilligers en verenigingen voor de leefbaarheid van onze gemeenschap. Wij missen echter aandacht voor de toenemende druk die op vrijwilligers rust.

In de praktijk ervaren veel verenigingen dat vrijwilligerswerk steeds minder vrijblijvend is geworden. Om activiteiten, evenementen en bestuurlijke taken georganiseerd te krijgen, zien verenigingen zich regelmatig genoodzaakt leden of ouders van jeugdleden actief te verplichten of sterk aan te moedigen om taken op zich te nemen. Daarnaast worden vrijwilligers steeds vaker geconfronteerd met regelgeving, administratieve verplichtingen en verplichte opleidingen of certificeringen.

Wij stellen daarom voor om expliciet aandacht te besteden aan het verminderen van onnodige regeldruk voor vrijwilligers en verenigingen en te onderzoeken hoe vrijwilligerswerk aantrekkelijk, toegankelijk en uitvoerbaar kan blijven voor toekomstige generaties.

10. Kunst, cultuur en erfgoed: bredere blik op maatschappelijke en culturele dragers

Wij waarderen de aandacht voor carnaval als een belangrijke traditie en onderdeel van het culturele erfgoed binnen onze gemeente. Tegelijkertijd constateren wij dat andere organisaties die een belangrijke bijdrage leveren aan de sociale en culturele samenhang binnen onze kernen nauwelijks of niet worden benoemd.

Muziekverenigingen, harmonieën, fanfares, koren, scoutinggroepen en vergelijkbare verenigingen vervullen een belangrijke rol in de ontwikkeling van jeugd, het versterken van gemeenschapszin en het in stand houden van lokale tradities. Wij stellen voor deze organisaties nadrukkelijker te erkennen als waardevolle culturele en maatschappelijke dragers binnen onze gemeente.

Daarnaast missen wij een duidelijke visie op de rol van bibliotheken. Bibliotheken zijn allang niet meer uitsluitend een plek om boeken te lenen, maar vervullen een belangrijke functie op het gebied van taalvaardigheid, educatie, digitale inclusie, ontmoeting en maatschappelijke participatie. Wij stellen daarom voor om de positie en betekenis van bibliotheken expliciet te benoemen binnen het hoofdstuk over kunst, cultuur en erfgoed.

Hoofdstuk 5: Bouwen aan morgen

Woningbouw, woonvormen leefomgeving en mobiliteit

Gewoon VVD Maashorst onderschrijft de ambitie om het woningtekort in onze gemeente voortvarend aan te pakken. De urgentie is groot en vraagt om snelheid, duidelijkheid en vooral realistische keuzes.

Tegelijkertijd vinden wij dat dit hoofdstuk op een aantal punten te sterk stuurt op maakbaarheid, terwijl de uitvoerbaarheid, financiële haalbaarheid en uitvoeringscapaciteit onvoldoende worden meegewogen.

Wij willen tempo in woningbouw, maar geen systeem dat zichzelf overbelast met ambities die de uitvoering niet kan bijbenen.

Versnellen is nodig, maar alleen als het uitvoerbaar, betaalbaar en realistisch blijft.

Daarom dienen wij de volgende voorstellen tot aanscherping in:

1. Realistische regierol gemeente

Wij stellen voor expliciet vast te leggen dat de gemeente regie voert op woningbouw waar nodig, maar dat marktpartijen en corporaties een gelijkwaardige uitvoerende rol behouden binnen realistische kaders.

2. Actieve grondpolitiek met financiële randvoorwaarden

Wij ondersteunen actieve grondpolitiek als instrument om ruimtelijke ontwikkelingen en woningbouw mogelijk te maken. Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat deze strategie wordt uitgevoerd binnen heldere financiële kaders, met aandacht voor risicobeheersing en de gevolgen voor de gemeentelijke begroting.

Actieve grondpolitiek brengt financiële risico's met zich mee. Wij stellen daarom voor expliciet vast te leggen dat investeringen, grondverwerving en gebiedsontwikkelingen steeds worden getoetst op financiële haalbaarheid, risico's en het maatschappelijk rendement.

Daarnaast vragen wij aandacht voor een evenwichtige uitgifte van bouw kavels. Grondbeleid zou zich niet uitsluitend moeten richten op grootschalige ontwikkelingen door projectontwikkelaars, maar ook ruimte moeten bieden aan particulier opdrachtgeverschap. Door kavels beschikbaar te houden voor individuele bouwers en lokale woningzoekenden ontstaat meer diversiteit in het woningaanbod en krijgen inwoners meer mogelijkheden om zelf invulling te geven aan hun woonwensen.

Wij stellen daarom voor expliciet op te nemen dat bij toekomstige grondexploitaties en woningbouwontwikkelingen ook de positie van particuliere kavelkopers wordt meegewogen.

3. Geen stapeling van bouwverplichtingen

Wij stellen voor terughoudend te zijn met verplichtingen zoals vaste percentages biobased bouwen en verplichte collectieve woonvormen, en deze alleen toe te passen waar ze aantoonbaar haalbaar en betaalbaar zijn.

4. Welstandscommissie: zorgvuldige vervanging

Wij stellen voor dat het afschaffen van de welstandscommissie alleen kan als er een alternatief kwaliteitsborgingsinstrument wordt ingericht dat ruimtelijke kwaliteit en samenhang blijft bewaken.

5. Versnelling woningbouw: capaciteit eerst op orde

Wij ondersteunen versnelling, maar stellen voor expliciet te borgen dat uitbreiding van ambtelijke capaciteit en projectteams tijdelijk en doelgericht is, met duidelijke evaluatiemomenten.

6. Mobiliteit: STOMP als richtinggevend principe

Wij stellen voor het STOMP-principe te hanteren als richtinggevend kader, maar niet als dwingend hiërarchisch principe dat in alle gevallen leidend is boven bereikbaarheid per auto.

7. Parkeernormen: maatwerk met realisme

Wij stellen voor parkeernormen niet generiek te verlagen, maar uitsluitend maatwerk toe te passen op basis van locatie, doelgroep en feitelijke bereikbaarheid, om parkeerdruk in woonwijken te voorkomen.

8. Snelle woningbouw zonder planstapeling

Wij ondersteunen versnelling, maar stellen voor het aantal pilots, experimenten en nieuwe instrumenten te beperken en eerst bestaande maatregelen volledig uitvoerbaar te maken.

Hoofdstuk 6: Leven met de natuur

Natuur, klimaatadaptatie, energie en vergroening

Gewoon VVD Maashorst onderschrijft het belang van een sterke en toekomstbestendige leefomgeving. Natuur, water en klimaatadaptatie zijn essentieel voor de kwaliteit van leven in onze gemeente, nu en in de toekomst.

Tegelijkertijd vinden wij dat dit hoofdstuk op een aantal punten te sterk normerend en regulerend is vormgegeven, waardoor de balans met wonen, ondernemen en landbouw onder druk kan komen te staan.

Wij kiezen voor een groen Maashorst, maar wel een Maashorst waar natuur en economie in balans blijven en waar beleid uitvoerbaar en betaalbaar is.

Daarom dienen wij de volgende voorstellen tot aanscherping in:

1. Balans natuur, landbouw en recreatie expliciet borgen

Wij stellen voor expliciet vast te leggen dat natuurontwikkeling hand in hand gaat met landbouw, recreatie en ondernemerschap in het buitengebied, zodat geen van deze functies op voorhand wordt uitgesloten.

2. Geen absolute uitsluiting van functies in natuurkern

Wij stellen voor de formulering dat “landbouw niet thuishoort in de natuurkern” te vervangen door een meer gebiedsgerichte benadering waarbij maatwerk en samenwerking met agrariërs centraal staan.

3. Realistische normering bij bouw en ontwikkeling

Wij stellen voor de 3-30-300-richtlijn en andere maatlatten voor vergroening en klimaatadaptatie als richtinggevend te gebruiken, en niet als harde bindende norm bij alle ontwikkelingen.

4. Stapeling van eisen aan ontwikkelaars beperken

Wij stellen voor terughoudend te zijn met het stapelen van eisen (groen, water, biobased, circulair), en per project te toetsen wat haalbaar en betaalbaar is.

5. Actieve grondpolitiek natuur alleen met financieel kader

Wij ondersteunen strategische grondverwerving voor natuurverbindingen, maar stellen voor dit expliciet te koppelen aan een financieel kader en risicoanalyse voor de gemeentebegroting.

6. Klimaatadaptatie: verplichting met uitvoerbaarheid

Wij ondersteunen klimaatadaptatie, maar stellen voor dat maatregelen in bestaande wijken alleen worden uitgevoerd waar technisch en financieel haalbaar, met prioritering per kern.

7. Circulaire economie realistisch implementeren

Wij ondersteunen circulaire ambities, maar stellen voor deze te koppelen aan praktische uitvoerbaarheid en lasten voor ondernemers, zodat innovatie wordt gestimuleerd en niet afgeremd.

Hoofdstuk 7: . Onze economie, onze keuze

Economisch profiel, arbeidsmarkt, agrofood, landbouwtransitie en kwaliteitstoerisme

Gewoon VVD Maashorst onderschrijft het belang van een krachtige, innovatieve en toekomstbestendige economie in onze gemeente. Een economie die past bij onze identiteit: nuchter, ondernemend en geworteld in de regio.

Tegelijkertijd vinden wij dat dit hoofdstuk op onderdelen te sterk normerend en selectief is vormgegeven, waardoor de balans met ondernemerschap, ruimte voor ontwikkeling en regionale samenwerking onder druk komt te staan.

Wij kiezen voor een Maashorst waar economie, innovatie en duurzaamheid hand in hand gaan, maar waar we waken voor overregulering en waar ruimte blijft voor ondernemerschap en initiatief.

Daarom dienen wij de volgende voorstellen tot aanscherping in:

1. Economisch profiel: ruimte voor brede economische dynamiek

Wij stellen voor expliciet vast te leggen dat het economisch profiel van Maashorst ruimte biedt aan een brede mix van economische activiteiten, mits deze voldoen aan geldende wet- en regelgeving en bijdragen aan werkgelegenheid en leefbaarheid.

De formulering dat bepaalde bedrijven “niet meer vanzelfsprekend ruimte hebben” achten wij te beperkend.

2. Selectiviteit bedrijvigheid: geen voorafgaande uitsluiting

Wij stellen voor de passage waarin wordt gesteld dat bedrijven die niet passen binnen het economisch profiel minder ruimte krijgen, te vervangen door een benadering waarin per initiatief een integrale afweging plaatsvindt op basis van ruimtelijke, economische en maatschappelijke impact.

3. Energie en netcongestie: haalbaarheid en uitvoerbaarheid centraal

Wij ondersteunen de aanpak van netcongestie, maar stellen voor maatregelen zoals selectie van bedrijven op energieverbruik en maatschappelijke meerwaarde nadrukkelijk te koppelen aan uitvoerbaarheid, juridische houdbaarheid en regionale afstemming.

4. Vergunningverlening bedrijven: zorgvuldige afweging zonder normering op “meerwaarde”

Wij stellen voor de zin “selectiever in het verlenen van vergunningen aan bedrijven die veel energie vragen maar weinig maatschappelijke meerwaarde bieden” te schrappen of te vervangen door een toets op basis van objectieve en juridisch houdbare criteria.

5. Energiehubs en batterijopslag: geen verplichtend karakter

Wij stellen echter voor deze ontwikkelingen te benaderen als stimulerend beleid en pilotontwikkeling, en niet als een standaard of verplicht uitgangspunt bij alle nieuwe gebiedsontwikkelingen. De keuze voor een specifieke energieoplossing moet afhankelijk blijven van de lokale situatie, technische haalbaarheid, draagvlak en kosten-batenafweging.

Daarnaast vragen wij aandacht voor technologische diversiteit binnen het duurzaamheidsbeleid. Ondersteuning en stimuleringsregelingen richten zich vaak op zonnepanelen, terwijl ook andere innovatieve en kleinschalige oplossingen kunnen bijdragen aan duurzame energieopwekking. Denk hierbij bijvoorbeeld aan kleinschalige windtoepassingen, zoals windwakkels, en andere innovatieve technieken die passend zijn binnen de lokale omgeving. Hierover moeten we nadenken deze te subsidiëren.

Wij stellen daarom voor om stimuleringsregelingen waar mogelijk technologie-neutraal vorm te geven, zodat innovatieve duurzame oplossingen een eerlijke kans krijgen naast meer traditionele vormen van energieopwekking.

6. Inkoop- en aanbestedingsbeleid: proportionaliteit borgen

Wij ondersteunen duurzaam en lokaal inkopen, maar stellen voor expliciet vast te leggen dat dit gebeurt binnen de kaders van proportionaliteit, mededingingsrecht en Europese aanbestedingsregels.

7. Agrofood en landbouwtransitie: ontwikkelrichting in plaats van sturend uitsluitingsbeleid

Wij ondersteunen de ambitie om te werken aan een toekomstbestendige landbouwsector. Daarbij vinden wij het belangrijk dat de landbouwtransitie wordt vormgegeven in samenwerking met de agrarische sector en gebaseerd is op innovatie, ondernemerschap en vrijwillige ontwikkeling.

Wij stellen voor om de nadruk te leggen op het voeren van een continue dialoog met agrariërs en ketenpartners. Duurzame veranderingen worden immers eerder bereikt door met elkaar in gesprek te blijven dan door over elkaar te spreken. De kennis en praktijkervaring van ondernemers zijn daarbij onmisbaar voor het ontwikkelen van realistisch en uitvoerbaar beleid.

Daarnaast vragen wij aandacht voor een zorgvuldig gebruik van terminologie. In het document worden begrippen rondom gewasbescherming en bestrijdingsmiddelen niet altijd scherp

onderscheiden, terwijl deze termen in de praktijk en wetgeving verschillende betekenissen kunnen hebben. Heldere definities dragen bij aan een evenwichtige en feitelijke discussie.

Tot slot adviseren wij om ontwikkelingen in de landbouw zoveel mogelijk te benaderen vanuit feiten, uitvoerbaarheid en haalbaarheid. Ambities op het gebied van duurzaamheid zijn belangrijk, maar dienen steeds te worden afgewogen tegen de economische realiteit van agrarische bedrijven, voedselproductie en de leefbaarheid van het buitengebied. Wij vinden het daarom onwenselijk om bepaalde teelten of bedrijfspvormen op voorhand te ontmoedigen of uit te sluiten, zonder dat hiervoor een objectieve en onderbouwde afweging heeft plaatsgevonden.

Wij stellen voor de landbouwtransitie nadrukkelijk te richten op innovatie, kennisontwikkeling, vrijwillige stappen en samenwerking met agrariërs, waarbij ruimte blijft voor verschillende bedrijfsmodellen en ontwikkelrichtingen.

8. Rol gemeente: faciliterend in plaats van sterk sturend

Wij zien de rol van de gemeente primair als faciliterend en mogelijk makend. Initiatief en ondernemerschap liggen in de eerste plaats bij ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties. De gemeente dient daarom terughoudend te zijn in een rol als selecterende poortwachter.

Wij vragen aandacht voor de gevolgen van het voorgestelde beleid voor dag- en weekendrecreatie. Het mag niet zo zijn dat recreatieve ontwikkelingen onbedoeld worden beperkt. Daarbij verdient een constructieve dialoog met ondernemers de voorkeur boven een benadering die uitgaat van beperkingen of uitsluiting.

Daarnaast vinden wij het belangrijk dat samenwerking niet beperkt blijft tot bestaande partijen of platforms. Ook nieuwe initiatieven en andere organisaties moeten ruimte krijgen om bij te dragen aan de ontwikkeling van Maashorst.

Tot slot stellen wij voor de ambitie om ‘Maashorst op de kaart te zetten’ breder te formuleren, met aandacht voor aantrekkelijkheid, leefbaarheid, recreatie en economische vitaliteit.

Hoofdstuk 8: Solide van binnen, sterk naar buiten

Financiën, organisatie en regionale samenwerking

Gewoon VVD Maashorst onderschrijft het belang van een sterke, wendbare en financieel gezonde gemeentelijke organisatie. Een overheid die betrouwbaar is naar buiten en solide georganiseerd is van binnen.

Tegelijkertijd vinden wij dat dit hoofdstuk op onderdelen te sterk normatief en risicovol is ingevuld, met name waar het gaat om bestuurlijke ruimte, financiële kaders en de rol van de organisatie in besluitvorming.

Wij kiezen voor een sterke gemeente die wendbaar is en durft te vernieuwen, maar altijd binnen duidelijke democratische kaders, met grip op financiën en respect voor de rol van de raad.

Daarom dienen wij de volgende voorstellen tot aanscherping in:

1. Werken vanuit de bedoeling: binnen wettelijke en democratische kaders

Wij stellen voor expliciet vast te leggen dat “werken vanuit de bedoeling” altijd plaatsvindt binnen de grenzen van wet- en regelgeving, vastgestelde beleidskaders en democratische besluitvorming door de raad. Afwijken van kaders kan uitsluitend na expliciete besluitvorming.

2. Afwijken van kaders: niet in de uitvoering maar via de raad

Wij stellen voor de formulering waarin ruimte wordt geboden om “soms af te wijken van bestaande kaders en afspraken” te vervangen door een passage waarin wordt benadrukt dat afwijkingen uitsluitend via bestuurlijke besluitvorming en raadsbesluiten plaatsvinden.

3. AI en digitalisering: mensgerichte dienstverlening als uitgangspunt

Wij ondersteunen digitalisering, maar stellen voor expliciet vast te leggen dat digitale dienstverlening ondersteunend is en dat fysieke en telefonische dienstverlening gelijkwaardig beschikbaar blijft, zonder afhankelijkheid van technologie als vervanging van menselijk contact.

4. Innovatiebudget: financiële beheersbaarheid en toetsing vooraf

Wij stellen voor het structureel innovatiebudget te koppelen aan vooraf vastgestelde doelen, evaluatiemomenten en financiële kaders, zodat investeringen aantoonbaar bijdragen aan effectiviteit en doelmatigheid.

5. Regionale lobby en strategische agenda: democratische verankering

Wij stellen voor de strategische en lobbyagenda in de regio jaarlijks ter kennisname en bespreking aan de raad voor te leggen, zodat de raad grip houdt op de regionale positionering van Maashorst.

6. Financieel beleid: begrotingsdiscipline en structureel evenwicht

Wij ondersteunen een sluitende begroting, maar stellen voor expliciet vast te leggen dat incidentele inzet van reserves alleen mogelijk is bij concrete, tijdelijke projecten met aantoonbaar structureel sluitend vervolg.

7. OZB en lastenontwikkeling: duidelijke kaders

Wij stellen voor expliciet vast te leggen dat de onroerendezaakbelasting (OZB) gedurende deze bestuursperiode niet wordt verhoogd, behoudens inflatiecorrectie zoals technisch noodzakelijk. Structurele of extra verhogingen van de OZB als dekking voor begrotingstekorten of beleidsintensiveringen worden uitgesloten. Indien aanvullende financiële middelen nodig zijn, dient dit te worden opgevangen door herprioritering binnen de bestaande begroting, efficiencymaatregelen of externe financiering.

8. Bezuinigen en externe financiering: geen automatisme maar integrale afweging

Wij stellen voor vast te leggen dat het zoeken naar bezuinigingen, subsidies en externe financiering altijd onderdeel is van een integrale afweging per beleidsopgave, en geen vooraf vaststaand stappenplan.

9. Aanvullend aandachtspunt: regionale economische samenwerking

Wij missen in dit hoofdstuk aandacht voor regionale economische samenwerking. Veel economische vraagstukken, zoals arbeidsmarkt, onderwijs, bereikbaarheid, recreatie en vestigingsklimaat, spelen zich niet uitsluitend binnen de gemeentegrenzen af.

Wij stellen daarom voor expliciet aandacht te besteden aan samenwerking met omliggende gemeenten, ondernemersorganisaties, onderwijsinstellingen en regionale partners. Een sterke regionale positie draagt bij aan een aantrekkelijk ondernemersklimaat en versterkt de economische ontwikkeling van Maashorst.

Algehele conclusie Gewoon VVD Maashorst

Gewoon VVD Maashorst waardeert de inzet om te komen tot een samenwerkingsakkoord en ziet dat er op veel onderdelen een gedeelde ambitie bestaat voor een sterk, leefbaar en toekomstbestendig Maashorst.

Wij constateren dat in dit samenwerkingsdocument verschillende begrippen worden gebruikt voor partijen binnen het maatschappelijk veld, zoals maatschappelijke organisaties, maatschappelijke partners, vrijwilligersorganisaties, verenigingen en sportverenigingen. Deze termen worden op diverse plaatsen door elkaar gebruikt, zonder dat steeds duidelijk is of daarmee dezelfde groep organisaties wordt bedoeld.

Wij verzoeken daarom om meer uniformiteit in de gehanteerde terminologie en waar nodig een begrippenkader of definities op te nemen. Een gezamenlijk begrip van de gebruikte begrippen draagt bij aan de leesbaarheid van het document, voorkomt interpretatieverschillen en zorgt voor een heldere uitvoering van de gemaakte afspraken.

Daarnaast vinden wij het van belang dat duidelijk is welke organisaties, initiatieven en verenigingen onder de verschillende definities vallen. Op die manier wordt voorkomen dat bepaalde maatschappelijke partijen, vrijwilligersinitiatieven of verenigingen onbedoeld buiten de samenwerking of besluitvorming vallen. Heldere definities dragen daarmee niet alleen bij aan duidelijkheid, maar ook aan een inclusieve en zorgvuldige benadering van alle betrokken partijen.

Tegelijkertijd constateren wij dat het akkoord op meerdere cruciale punten nog te weinig balans heeft tussen ambitie en uitvoerbaarheid. Met name waar het gaat om financiële kaders, de rol van de overheid, de uitvoeringscapaciteit en de mate waarin beleid juridisch en praktisch houdbaar is.

Daarnaast valt op dat het akkoord op veel onderdelen sterk inzet op ambities, terwijl de onderliggende onderbouwing regelmatig ontbreekt. Wij missen op meerdere thema's inzicht in de behoefte vanuit inwoners, de beschikbare capaciteit, de financiële gevolgen en de wijze waarop de gestelde doelen daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden.

De centrale vraag die bij ons na lezing van het akkoord blijft terugkomen is dan ook: hoe? Hoe worden de ambities vertaald naar uitvoerbaar beleid? Welke keuzes worden gemaakt wanneer middelen, capaciteit of draagvlak beperkt blijken? En op basis van welke gegevens is vastgesteld dat de voorgestelde maatregelen daadwerkelijk aansluiten bij de behoeften van inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties?

Wij vinden dat een samenwerkingsakkoord niet alleen richting moet geven aan de gewenste ontwikkeling van Maashorst, maar ook inzicht moet bieden in de route daar naartoe.

Daarbij plaatsen wij ook een principiële kanttekening bij de bestuurlijke organisatie zoals die nu wordt voorgesteld. De keuze om te groeien van vijf naar zes fulltime wethouders vraagt om een heldere onderbouwing in relatie tot de opgaven, de effectiviteit van het bestuur en de financiële consequenties voor de organisatie. In een periode waarin juist wordt gesproken over financiële discipline en het “halen van lucht uit de begroting”, past een uitbreiding van het bestuurlijk apparaat niet vanzelfsprekend binnen diezelfde lijn. Wij missen die expliciete afweging in het akkoord.

Wij zien een duidelijke rode draad in onze inbreng: beleid moet niet alleen ambitieus zijn, maar vooral realistisch, uitvoerbaar en financieel verantwoord. De gemeente moet betrouwbaar zijn in wat zij belooft, en voorspelbaar in wat zij kan waarmaken. Dat vraagt om duidelijke keuzes, prioritering en het voorkomen van stapeling van ambities zonder voldoende dekking of capaciteit.

Daarnaast vinden wij het essentieel dat de gemeenteraad niet alleen vooraf betrokken wordt, maar ook daadwerkelijk grip kan houden op de uitvoering, de financiële kaders en de regionale positionering van Maashorst. Democratische controle is geen sluitstuk, maar een voorwaarde voor goed bestuur.

Onze inzet is constructief en gericht op samenwerking. Dat kan alleen wanneer het akkoord voldoende ruimte laat voor realisme, uitvoerbaarheid en financiële discipline. Op een aantal onderdelen is dat nu nog onvoldoende geborgd.

Daarom zullen wij het akkoord alleen kunnen ondersteunen wanneer onze voorstellen tot aanscherping op wezenlijke onderdelen worden overgenomen. Zonder die aanpassingen ontstaat het risico dat ambities en uitvoering te ver uit elkaar komen te liggen.

Gewoon VVD Maashorst blijft zich inzetten voor een gemeente die nuchter bestuurt, financieel gezond blijft en keuzes maakt die ook op lange termijn houdbaar zijn. Niet wat alleen goed klinkt op papier maar Gewoon doen wat werkt!

